

Vaikuttaja, kehittäjä, yhteistyöfoorumi

Suomen yliopistokirjastojen neuvosto

Suomalaisten yliopistokirjastojen tahdon ilmaisija ja toiminnan kehittäjä.

Toimintamuotoja

- asiantuntija-lausunnot
- julkilausumat
- kehittämishankkeet
- kokemusten vaihto
- kokoukset
- selvitykset
- seminaarit
- viestintä
- yhteisten edustajien nimeäminen
- yhteistyö sidosryhmien kanssa.

Hanketoiminnan saavutuksia

- henkilöstön osaamisen kehittämisen arvioinnin malli vuoteen 2010 (osaamiskartta, soveltamiskokemukset)
- rahoitus selvitys (tilastoinnin kehittämistarpeet, rahoitusesitykset, mittarit)
- laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen (ydinprosessien kuvaukset, laatu vastaavien verkosto, laatutyön opas, laatuseminaarit)
- selvitys yliopistokirjastojen tutkimustarpeista (tutkimusohjelman hahmottelu)
- kokoelmakartta (kokoelmatason tietojen valtakunnallinen esittäminen ja kirjastokohtainen arviointi, seminaarit)
- informaatiolukutaidon kehittäminen (verkosto, suositus opintosuunnitelmaksi, kysymyspankki, kirja, seminaarit)

Visio 2007-2012

Neuvosto:

- luo tutkimustiedon käytettävyyden ja saavutettavuuden tulevaisuutta
- toimii oman alansa keskeisenä yhteiskunnallisena vaikuttajana.

Verkoston laatimat säännöt, strategia sekä toimenpideohjelma linjaavat toimintaa.

Historiallisia saavutuksia: yliopistokirjastojen neuvosto on ollut luomassa pohjaa kansalliselle elektroniselle kirjastolle (FinELib) ja yhteisen kirjastojärjestelmän hankinnalle.

Vapaaehtoinen verkostoyhteistyön organisaatio

- jäsenistö: 27 kirjastonjohtajaa
- taustaorganisaatiot: 21 yliopistokirjastoa ja kaksi kansallista palvelukeskusta
- toiminut vuodesta 1996 lähtien.

Puheenjohtajat ja neuvoston jäsenet sekä asiantuntijaverkostot toimivat oman työnsä ohella. Yliopistokirjastojen yhteisesti palkkaama suunnittelija valmistelee toimintaa ja kokouksia. Kehittämishankkeita käynnistetään erillisrahoituksella.

Puheenjohtaja	
Varapuheenjohtaja	
Neuvoston kokoukset	Neuvoston työvaliokunnan kokoukset
Suunnittelija	

Asiantuntijaverkostot

Hankkeet

Ajankohtaista verkostossa ja sidosryhmäyhteistyössä

Suomalaiset kirjastosektorit ovat laatimassa yhteistä kirjastojen tulevaisuusohjelmaa sekä siihen liittyvää artikkelikokoelmaa.

Suomen korkeakoululaitosta uudistetaan 2020 mennessä korkeakouluja yhdistämällä. Rakenteellisella kehittämisellä on vaikutuksia myös yliopistokirjastojen organisoitumiseen.

Opetusministeriön linjaukset:

- yliopistojen oikeudellinen asema muuttuu vuonna 2010 valtion organisaatiosta julkisoikeudelliseksi laitokseksi tai yksityisoikeudelliseksi säätiöksi
- korkeakouluja kehitetään duaalimallin mukaan
 - ▶ yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen erilliset tehtävät ja tutkinnot säilyvät
- uusia yliopistoja ja yliopistokirjastoja luodaan vanhoja yhdistämällä ▶ kirjastoista muodostetaan tieto- ja palvelukeskuksia, joita perustetaan yksi tai muutama yliopistoa kohti
- yhteistyön tiivistäminen muihin tieteellisiin kirjastoihin ja yleisiin kirjastoihin ▶ alueelliset yhteiskirjastot
- aikaisempaa voimakkaampi profiloituminen
- tietojärjestelmien yhtenäistäminen, digitaalisten ja kansallisten palvelujen edelleen kehittäminen ja vakinaistaminen.

Neuvoston näkemykset rakenteellisesta kehittämisestä:

- tietoaineistojen tasa-arvoinen saanti Suomessa on jatkossakin turvattava ▶ valtion tulisi kustantaa tutkimuksen innovaatiotoiminnan ja kansainvälisen kilpailukyvyyn näkökulmasta keskeisimmät tieteelliset perustietoaineistot
- yliopistokirjastojen toiminnan on oltava olennainen osa opetus- ja tutkimusprosessia
- yliopistokirjastojen rahoitus on turvattava, yhteisesti valitut yliopistokirjastojen tulokset ja tavoitteet olisi hyvä saada osaksi yliopiston tulos- ja tavoiteneuvotteluja
- yliopistokirjastojen on säilyttävä avoimina tieteellisen tiedon tarvitsijoiden palvelukeskuksina ▶ yhteiskunnallisen palvelutehtävän rahoitus on selvitettävä.

Neuvosto vaikuttaa rakenteelliseen kehittämiseen osallistumalla Suomen opetusministeriön käynnistämään hankkeeseen.

Neuvosto kartoittaa tietojärjestelmiin ja informaatioarkkitehtuuriin liittyvät palvelutarpeet:

Neuvoston työryhmän lähtökohdat:

- yliopistokirjastojen nykyiset tietojärjestelmät kartoitetaan
- palvelutarpeita mietitään pitkälle tulevaisuuteen
- hahmotetaan, mitkä palvelut olisi yliopistokirjastojen näkökulmasta hyvä tuottaa paikallisesti ja mitkä joidenkin yliopistokirjastojen yhteistyönä tai kansallisesti.

Neuvoston mielipiteitä tietojärjestelmien kehittämisestä:

- kansallisen ja globaalin kehittämisen kohteena tulisi olla rajapintojen tarjoaminen tietojärjestelmien yhtenäiskäytölle
- tietojärjestelmät on suunniteltava asiakaslähteisesti opetuksen ja tutkimuksen tarpeisiin.

Yliopistokirjastojen palvelut keskeinen tutkimusinfrastruktuuri

Yliopistokirjastojen peruspalveluita Suomessa ovat tieteellisten tietoaineistojen hankintaan, järjestämiseen ja jakeluun liittyvät palvelut, tietopalvelut, informaatiolukutaidon opetus sekä tietoresursseihin ja kirjastojärjestelmien käyttöön liittyvät erityispalvelut. Osa yliopistokirjastoista vastaa myös muun muassa julkaisu- ja oppimiskeskustoiminnoista sekä tuottaa ja ylläpitää tietokantoja. Kirjastojen kokoelmat ja useimmat palveluista ovat maksuttomasti kaikkien tiedontarvitsijoiden käytössä.